

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2021. február 28.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

AZ ÚR SZENTSÉGE, SZERETETE, SZEGÉNYGONDOZÁSA

Köszöntés igéje: Zsoltár 111,7-9

Kezeinek cselekedetei hűség és igazság; minden ő végzése tökéletes. Megingathatlanok örökké és mindvégig; hűségből és egyenességből származottak. Váltásót küldött az ő népének, elrendelte szövetségét örökre; szent és rettenetes az ő neve.

Énekek: 488; 395

Lekció: 3Mózes 19,1-2; 9-10; 17-18

Alapige: 3Mózes 19,1-2; 9-10; 17-18

Szóla ismét az Úr Mózesnek, mondván: Szólj Izráel fiainak egész gyülekezetéhez, és mondd nekik: Szentek legyetek, mert én az Úr, a ti Istenetek szent vagyok. [...] Mikor a ti földetek termését learatjátok, ne arasd le egészen a te meződnek szélét, és az elhullott gabonafejeket fel ne szedd. Szőlődöt se mezgérelj le, és elhullott szemeit se szedd fel szőlődnek, a szegénynek és a jövevénynek hagyd meg azokat. Én vagyok az Úr, a ti Istenetek. [...] Ne gyűlöld a te atyádfiát szívedben; fedd meg a te felebarátodat nyilván, hogy ne viseljed az ő bűnének terhét. Bosszúálló ne légy, és haragot ne tarts a te néped fiai ellen, hanem szeressed felebarátodat, mint magadat. Én vagyok az Úr.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, a gyülekezet közösségében olyan csodálatos átélni szentségedet, fenségedet, nagyságodat, hát még erről énekelni, így imádván téged, hódolni előtted. Ha fizikailag nem is lehetünk együtt, mégis az internet lehetőséget ad arra, hogy egy gyülekezetként, egy szívvel magasztaljuk a te fenségedet.

AZ ÚR SZENTSÉGE, SZERETETE, SZEGÉNYGONDOZÁSA

Urunk, a te csodáidról énekeltünk, isteni nagyságod bizonyítékairól. Valóban mindent betölt isteni személyed, felfoghatatlan, mindenható volta. És mégis, a legteljesebben olyan egyszerű emberi módon mutattad ezt ki, hiszen az Úr Jézusban láthattuk, láthatjuk mi is Szentleked és ígéd által ki is vagy te mennyei Atyaként.

Köszönjük, hogy az Úr Jézus nemcsak Isten, hanem ember is. És, hogy mint istenember, ő is szent életet élt, ő is imádott téged tökéletesen, és áldunk, hogy mi is ezért tehetjük ezt.

Itt a gyülekezet közösségében sokkal könnyebb nekünk is téged dicsőítő életet élni. Te tudod, hogy a hétköznapokban nem mindig megy, de áldunk téged, hogy akkor is van szabadítás, ha elbuktunk, elestünk. Ha a körülményeink, a hétköznapi bajok közepette meggyengült a bizalmunk, vigasztalásra szorulunk most is talán éppen, köszönjük, hogy te akkor is ott vagy szent Istenként, és tudod, hogyan segítsél.

Köszönjük, hogy ezen a héten a temetőben is szólt a te vigasztaló ígéd. Áldunk, hogy a temetésen is, a gyászban is felragyog mindig szabadításod valósága. Köszönjük, hogy az Úr Jézusban a halált is legyőzted, nemcsak a testit, hanem a lelkit. Kérünk, adj a gyászoló testvéreinknek is továbbra is vigasztalást. És velünk együtt hadd tudjanak lelki szemeikkel rád tekinteni. Szeretnénk látni a mennyei dicsőségedet a hirdetett ígén keresztül is, és közben pedig itt a földön élve szeretnénk folytatni a dicséretet, a téged dicsőítő szent életet. Köszönjük, hogy Jézusért ez lehet. Az ő nevében hallgasd meg imádságunkat, fogadd kedvesen imádatunkat.

Amen.

Igehirdetés

Gyümölcsérés idején otthon nekünk mindig figyelni kellett a szőlőskertet, gyümölcsfákat, mert a madarak, amelyek csapatostól érkeztek, szívesen megették volna. A vidéki ember pedig ilyenkor még egy szőlőszemet, egy gyümölcsöt is sajnál tőlük. Általában úgy szokták, például a seregélyek, hogy egy-kettő érkezik felmérni a terepet, aztán egy idő után az egész csapat jön. Természetes volt tehát, hogy mi figyeltünk rájuk és elijesztettük őket. Keresztyéni módon ijesztettük el őket természetesen, tehát nem dühösen, haragosan, de jeleztük, hogy mi nem örülnénk neki, ha idő előtt szüretelnének vagy gyümölcsöt szednének a madarak.

Amikor viszont a gyümölcszedés ideje érkezett el, akkor mi is a fán is vagy a szőlőn, ha maradt egy-két szem, azt jó szívvel otthagytuk: majd a madarak megeszik. Emlékszem, hogy én különösen kicsi gyerekkoromban kifejezetten örömmel vettem észre, ha odarepült valamelyik madár és láttam, hogy csipegetett az elhullott szőlőszemekből vagy a gyümölcsfán, például a cseresznyefán, megette az ott maradt finom gyümölcsöket, mert hát csak kell enni neki is.

Érdekes, hogy előtte féltettük tőlük, de utána már nem probléma. És amikor én ezt láttam, ma is emlékszem, valóban mindig eszembe jutott, hogy igen, mert Isten gondoskodik az állatokról, a madarokról is, és hát az ottmaradt gyümölcszemek, azok a madaraknak milyen finom eledel lehetnek. Isten gondoskodik a teremtményeiről.

A szentség-törvényben, amit most így a napokban, hetekben a Mózes 3. könyvében olvasunk – hallottuk –, ismét Istenünk szentségéről beszél. Én nem tudom, hogy amikor olvassátok ezeket a kijelentéseket, nem furcsa-e, vagy esetleg nem érezte-e valamelyikőtök, hogy már megint ezt kell Istennek mondani, hogy szent vagyok, hát már mondta párszor. Miért kell annyiszor mondani? Tény azonban, hogy itt van az ígében újra, ki akarja az Úr emelni, hogy ő szent. De az is látszik – és a 9-10.

versek fényében különösen is ezt akarjuk megvizsgálni –, hogy ez a szent Isten, aki egyébként szerető Isten is – hallottunk a szeretet-törvényről is 17-18. versekben –, hogyan gondoskodik népe szegényeiről, a rászorulókról.

Övéi legyenek szentek – halljuk a kijelentésben –, az övéi legyenek szeretetteljesek, az övéi gondoskodjanak a szegényekről, de közben ez az ő szentsége, az ő szeretete, az ő szegénygondozása. Három sz-betűs szó, hogyha így mondjuk, hogy szegénygondozás. Valamit az övéi tesznek, övéi megélnék, de ez közben az övé. És ha emlékeztek, a szent szó éppen erre utal. Szent – mit is jelent? Valakihez tartozni, valakié lenni. A szent, szerető, szegényekről gondoskodó Isten gyermekei, népe ugyanilyenek.

Hogyan látszódik meg tehát, különösen ebben az isteni jellemzőben nagyon gyakorlatias módon, ugyanakkor mégis a hívő ember és az Isten népe lelkületét közvetítve, hogy Isten gondoskodik a rászorulókról.

Én nem tudom, hogy akik részt vesztek az istentiszteleten, itt, vagy az interneten keresztül, te magadat rászorulónak érzed most inkább, a szónak a fizikai értelmében szegénynek, rászorulónak – de természetesen ez mindenképp vonatkozik a szó lelki értelmében vett szegény, rászoruló vagyok érzésekre is –, vagy olyan valakinek, aki észrevehetem, hogy van szegény, rászoruló, testi vagy lelki értelemben, körülöttem, és én is megélhetem.

A 9-10. versekben leírt kijelentés akkor is igaz, hogyha gazdagok vagyunk – a szó minden értelmében – és akkor is, ha szegények vagyunk. Isten népe életében akkor is voltak gazdagok, szegények, az Úr törvénye akkor is állt, és a lelkületen volt a hangsúly. Milyen Isten lelkülete? Milyen az övéi lelkülete, amennyiben tudják, hogy a mi Istenünk a szegényekről így gondoskodik?

Az első tehát a gondolatban, nézzük meg, hogy milyen az Úr szentsége és az Úr népének a szentsége, a szentség lelkülete.

A 488. számú dicséretet énekeltük a háromszor szent kijelentéssel, és remélem, emlékeztek, hogy Ézsaiás könyve 6. részében van a legteljesebben és a legmagasztosabban kijelentve nekünk Isten szentsége: „Szent, szent, szent a seregeknek Ura, teljes mind a széles föld az ő dicsőségével!” A szentség Istennél – most emlékeztetőül vegyük át újra – azt mutatja, hogy ő mindenek felett való, transzcendens, ő túl van mindenben. Igazából ő ennyire elkülönül, és mégsem távollevő, még az elveszett világtól sem, a bűnös embertől sem. Hát még népétől! Az ő isteni tökéletessége, tisztasága bűntől mentes, gonoszságtól mentes. De éppen a Mózes 3. könyve is azt hirdeti, valahogy ez a mennyei dicsőségben szent Isten a földön is jelen akar lenni dicsőségesen szentül. De a földön már bűneset utáni állapotok vannak és mégis valóság Isten szentsége még a földön is.

Épp a Mózes 3. könyve hirdeti olyan hatalmasan, hogy ez azért lehetséges, mert az Isten szerető is, mondjuk ki, azaz kegyelmes és gondoskodni akar a bűn miatt lelki értelemben szegényekről. Emlékeztek, mikor Jézus azt mondta: boldogok a lelki szegények – az arra is vonatkozik, hogy az Úr Jézust ismerő tudja, hogy én Isten nélkül, Isten szentsége nélkül mindörökre elvesznék, de az Úr Jézusért olyan lehetek, mint az Isten. Övéinek a szent élete tükrözi az Úrét.

Az Istennek a követése, az Istennek az utánzása – ezt olyan furcsa kimondanom nekem is, mikor készültem, úgy bennem volt, hogy utánozni Istent, de valahogy mégis erről van szó. Aki látja a hívő embert, aki ismeri az ószövetségben is Isten népét, Izraelt, akár a pogány népek is, mondjuk a kánaániak vagy az egyiptomiak, ahonnan

AZ ÚR SZENTSÉGE, SZERETETE, SZEGÉNYGONDOZÁSA

---

kiszabadultak, Kánaánba pedig bementek –, akik ismerik az Isten népét, látják, hogy milyen az Isten. Ezért fontos, hogy az Úr szentsége, lelkülete az ő népe szentségében, lelkületében. Ugye ezt csak Isten által és Isten kegyelme által lehet.

És ezért olyan megható, hogy az Újszövetségben ezt nagyon világosan ki is jelenti az Úr, hogy ez Jézusban valóság. Korinthusi 1. levél 1. részének 30. verse Jézusra mondja, hogy: „Tőle vagytok pedig ti a Krisztus Jézusban, ki bölcseségül lőn nekünk Istentől, és igazságul, szentségül és váltságul.” Jézus szentsége. Ez azért nagyon fontos, mert így már akkor nem erőlködés a szentség megélése, a szentség lelkülete, meg a gyakorlása a hívőknek. Nem erőlködés, hanem hit által Jézus Krisztus szentsége megmutatkozik, megvalósul.

Amikor az Úr Jézus megélte ezt, ő is a bűneset utáni világban élte meg. Most gondoljuk el, hogy úgymond a mennyben szentnek könnyű lenni, ott ugye minden tiszta és tökéletes. A hitben elhunyt szereteteink ezt már tapasztalják. De a földön? Ugye itt hallottuk a szeretet-törvénynél: „Bosszúálló ne légy, és haragot ne tarts a te néped fiai ellen, hanem szeressed felebarátodat, mint magadat.” Még az Isten népe életében is van bosszúálló érzés, harag érzése vagy esetleg, akik a 9-10. versek szerint nem tartották be a törvényt, akkor ők bizony mindent learattak, nem hagytak semmit. Bűneset utáni világban élte meg Jézus is a szentséget, a szeretetet és a szegényekről való gondoskodást.

Mivel ő ezt megtette, ezért lehetett az Ószövetségben is már előre tekintve ígéretképpen átélni mindezt. Mózes is és az összes többi Izrael népe tagja azért lehetett szent, azért szerethetett így, a lelkületében is azért élhette ezt meg, mert számukra is az Úr Jézus, mint Messiás, az ígéretek Messiása valóság volt.

Itt azt akarja kiemelni az ige – erre térjünk most már rá még részletesebben –, hogy nemcsak akkor és ott a szent sátorban, nemcsak a szentebb életkörülmények között lehetett megélni. Most mi így mondanánk, hogy nemcsak az Úr napján, mikor a gyülekezettel együtt vagyunk. Bár most nem lehetünk együtt a templomokban, most még a templomunkba se mehetünk be, igaz, mert most ott átalakítás, átépítés alatt van. Nem lehetünk együtt, de amúgy se lehetnénk együtt, ugye, a vírushelyzet miatt. Pedig ha együtt vagyunk, akkor könnyebb szentebbnek is lenni talán, mert hát erősítjük egymást.

De a kultuszi körülményeken túl ez az ige éppen ezt emeli ki nekünk a 9-10. versekben különösen is, hogy a hétköznapi életben, az élet minden területén az Úr népe szentsége látszik. Az Isten szentsége népén keresztül. Itt a Tízparancsolatnak a magyarázata van. Ha tegnap olvastuk ezeket a verseket a napi csendességben, emlékezhetünk. Kezdődött a szülő iránti tisztelettel, mondjuk így, a szentség otthon kezdődik, hogyan élem meg otthon. Aztán hallottunk gazdasági, társadalmi, szociális élethelyzetekről a Tízparancsolat kapcsán, mai modern kifejezésekkel is elmondhatnánk. Mi itt Budapesten valószínű nem mezőgazdasági munkát végzünk. Ha viszont a kertben dolgozunk, vagy a kertbe meghívunk valakit, aki ott kertészkedik helyettünk, vagy itt a templomkertben van tavaszi kertészkedés, tisztítás, akkor itt is megtörténhet, hogy fizikailag is megélhetjük azt, amit itt a 9-10. versben tapasztalunk, olvasunk. De itt Budapesten inkább másfajta körülmények között, de az igenek az üzenete a lelkület szempontjából az igaz ránk is.

A 9-10. versekben arról van tehát szó, hogy az aratás, a szüret idején az Úr népe szentsége abban látszik, hogy hagynak ott a gabonaföld szélén gabonaszálakat, azt nem aratják le, illetve szőlőszemeket is hagytak, akár szőlőfürtöket is hagynak a

tőkén, illetve ha lehullott a szőlőszem, otthagyták. Miért hagyták ott? Mert az Úr szentsége szempontjából – a szent ugye azt jelenti, valakié –, akkor az Úr szentsége szempontjából ez nem az enyém, ez valaki másé. Kié az, amit otthagytok a gabonaföld szélén gabonaként? Kié az a szőlőfürt, szőlőszem, ami ottmarad a szőlőskertben a szüretkor? Az Úré. És majd azé lesz, akinek szüksége lesz rá.

A szentség lelkületét akarom itt kiemelni tehát nagyon gyakorlatiasan, de a lelkületen van a hangsúly, hogy a hívó embernek is a szent szóból következően, amit jelent, ez nem az enyém. Pedig ha ottmarad, most gondoljuk el, hogy nagyobb földterülete volt valakinek, az nem kis pénz. Mennyi profitom lehet abból, ami az enyém az aratás, a szüret idején. A profit szó az számunkra ismerős, modern szó, ugye? Profit. Mennyire gazdagodjak meg abból, ami az enyém? De ez a kijelentés arra utal: igen ám, de itt minden az Úré.

A 9-10. versek ezért is ragadtak meg engem a készülés során, mert itt különösen is látszik az, hogy minden, ami a miénk, az az Úré tulajdonképpen. Emlékeztek, a nyolcadik parancsolat, „Ne lopj!”, pozitív háttere, az isteni jellemzők szempontjából is, lelkülete kicsoda? „Az Úré a föld és annak teljessége” – minden az Úré. Ő viszont még, úgymond, a bűneset után is az embernek ajándékba adja. A bűneset utáni ember, a bűnös ember is ajándékba kap egy csomó mindent Istentől – ez az ő kegyelme miatt van. Az övéi pedig pláne.

Csak azt akarom kiemelni, hogy itt arról olvasunk, hogy amikor majd a földek termését összegyűjtitek, a gabonaföldeket learatjátok – itt még szent sátoros időszak, amikor vándorolnak a pusztában, itt manna-tettek. De ez a kijelentés utal előre, benne van az isteni ígéret, hogy mert be fogtok menni az ígéret földjére, ott lesz gabonaföld, lesz szőlőskert, meg fogtok gazdagodni.

Az Úr szentsége ígéretképpen is felragyog ebben a kijelentésben. Most is egy csomó mindent adtam már nektek – gondoljunk arra, hogy Egyiptomból kiszabadulva is mennyi mindent hozhattak magukkal, mert az Úr parancsolta –, de amikor meg bemennek, akkor pláne igaz lesz, hogy bőséggel adok nektek, mert az enyémekek vagytok. Mondja is itt a kijelentésben: „Szentek legyetek, mert én az Úr, a ti Istenetek szent vagyok.” Az enyém a tied – ezek nagyon fontos kijelentések.

A nyolcadik parancsolat szempontjából vegyük komolyan. Ne csak arra gondoljunk, hogy nem szabad lopnom, hanem az enyém a tied, mert az Úrtól kaptuk ajándékba. És az Úr nem azt mondta, hogy nem szabad gazdagodnotok. Pont ellenkezőleg! Azt mondja, én bőséggel akarok adni, mert az enyémekek vagytok. Az Úr szent népe lelkülete mutassa, tükrözze az Istennek ezt a lelkületét is, hogy ő bőséggel ad.

Ezért mondja, hogy az Isten népe is olyan legyen, mint az Úr, legyen nemes lelkű, legyen adakozó szívű, legyen bőkezű – ilyen kifejezésekkel lehet fordítani az itt szereplő ősi kijelentést. Nagylelkű, legyen nagylelkű, mert ilyen az Isten, ilyen volt velünk is. Minden, ami az enyém, szent nekem, mert az enyém, de ez az Úré. És emlékeztek, hogy az Úr, amit ad nekünk, azt azért adja egyrészt, hogy az ő dicsőségére legyen, másrészt, hogy örömet adjon nekünk, élvezzük, illetve, hogy mint a sáfárok, használjuk. Arra, amire az Úr akarja, hogy használjuk.

Ezeket azért kell elmondani, mert a szegényekről való gondoskodás – ez lesz a harmadik gondolat – csak így fog ezzel a lelkülettel megvalósulni. Én nem tudom, hogy ti voltatok-e már úgy, hogy egy kéregetőnek adtatok valamit. Azért adtatok oda, mikor például autóval mentetek és akkor ott van a kéregető, és az ember lelkiismerete megszólal, inkább adok, mert akkor nem lesz lekiismeret-furdalásom. Vagy adok

AZ ÚR SZENTSÉGE, SZERETETE, SZEGÉNYGONDOZÁSA

már neki, mert nem akar arrébb menni, akkor megszabadulok tőle. Vagy pedig jó szívvel adok-e. Hadd mondjam el, hogy én nagyon ritkán adok az ilyen kéregetőknek. Nagyon ritkán adok, legalább is pénzt, mert neki nem arra van szüksége.

Csak a példát azért akartam mondani, hogy a lelkületem nekem is lehetne nagyon hamis és gonosz. De hogyan élem meg a nemes lelkű, az adakozó szívű, a bőkezűen adakozó szívű lelkületet gyakorlatban akkor, amikor nem mezőgazdaságban dolgozom, hanem élem a hétköznapi életemet itt Budapesten vagy bárhol, ahol lakunk.

Az Úr erről beszél tehát, hogy az ő szentsége – az első gondolatban –, az ő szentsége az övéi szentségében különösen azért, mert amit az övéinek adott ajándékba, azt az övéi tudják, hogy kitől kapták és tudják, hogy a lelkületem az Úrtól kaptakkal, akkor is, ha az enyém, az a nemeslelkűséget – de most mondjuk így –, a szeretetet tükrözi. Az Úr szeretete is ugyanis ott van az igében. A 19. rész 18. versében van ez a mondat, amit maga az Úr Jézus is idézett, emlékeztek, a szeretet nagy törvényében: „szeressed felebarátodat, mint magadat”. De itt is halljátok, hozzáteszi a kijelentésben az Úr Lelke: „Én vagyok az Úr.” Tulajdonképpen mind a három felolvasott igeszakaszról – két-két verset olvastam fel –, ott volt az Úr személye hangsúly, hogy ő kicsoda.

Ha pedig belegondoltok, mikor ezt mondjuk, hogy az Isten nemcsak szent, hanem ő szerető Isten, akkor az Úr kifejezésben ez önmagában benne van. Emlékeztek, hogy mit is jelent az Úr az Ó- és az Újszövetségben? Miért mondjuk mi Jézusról, hogy Úr Jézus? Jézus Krisztus az Úr. Az az Isten az Úr, aki Mózesnek kijelentette, hogy: „VAGYOK AKI VAGYOK” – ez a szó jelentése. Tehát ő nem csupán szent és fenséges, örökkévaló Isten, az ő isteni nagysága, hanem az ő isteni közelléte. Az Úr kifejezésben benne van: veled vagyok, itt vagyok. De most mondom a legszebbet: a tiéd vagyok. A tiéd vagyok, te meg az enyém. Halljuk a szentség gondolatában: az Isten szent, az övéi is szentek. Az Úréi vagyunk – mi ezt mondtuk. De az Úr meg azt mondja: igen, én meg a tiéd.

Nekem olyan megható a Bibliában, hogy a legmélyebb példa Isten igéjében az Ó- és az Újszövetségben a férj és a feleség, illetve a vőlegény és a menyasszony szeretetkapcsolata, mert ennyire egyek. És az Úr mondja, az Úr szereteténél vagyunk, tehát az Úr kifejezés. Én is úgy általában, halljátok, ezt mondom most is: Úr – mert nekem így a legszemélyesebb az Úr, az Isten, Jézus is. Általában Jézusról is úgy szoktam mondani, hogy Úr Jézus. Nekem önmagában ezt úgy nehéz kimondani, hogy Jézus. Leírni is olyan nehéz, nem is nagyon szoktam. Ha tanulmányt írok, vagy írom a vázlataimat, én szinte soha nem szoktam így leírni, hogy Jézus, csak úgy magában, mert nekem az úgy nem annyira személyes. Nekem úgy személyes, hogy Úr Jézus vagy Jézus Krisztus. Nekem így személyes gyerekkorom óta.

Az isteni szentség, szeretet az Úr kifejezésben is benne van már, és ezért nekem olyan üdítő lett ez az egyszerű tény, hogy itt a 19. részben, amikor a Tízparancsolat magyarázata szempontjából a szentség-törvényben az Úr tisztázni akarja, hogy az ő népe lelkülete meg életgyakorlata hogyan mutakozzon meg, akkor ide akarta leírni az Úr a szeretet-törvénynek ezt a második részét. Azért mondom, hogy második, mert emlékszünk, az első része, amit Jézus idéz: „szeressed az Urat, a te Istenedet”.

De a hangsúly most elsőrenden azon van, hogy Isten, az Úr szeretete irántunk, a szentsége miatt is éppen, az ő Úr volta miatt, ezért lehetünk az ő népe. És azt mondja az Úr: tehát, ha olyanok vagytok, mint én, olyanok akartok lenni, mint én a hét-

köznapokban, akkor ti is szeressetek. Azt a kijelentésben természetesnek veszi, hogy őt szeretjük. Ezért szeretném így kiemelni: „Én vagyok az Úr” – ez ezt is jelenti. Aki ezt komolyan veszi, hiszi, hogy „én vagyok az Úr”, azaz Isten az én Uram, népének az Ura, az szereti az Istenét. Aki ezt nem veszi komolyan, az utálja és gyűlöli. Emlékeztek, nem mondhatjuk, hogy Istent kevésbé szeretem, ugye? Ilyen nem mondhatunk. A feleség és a férj mondhatja egymásnak: – Drágám, most kevésbé szeretlek. Hát az nem esik jól. – Miért, amikor jobban szeretsz, akkor jobb nekem? Nem. A szeretet azt jelenti, hogy megvan a szeretetkapcsolat – a szentség fogalom, ugye erre utal. A felebarát iránti szeretet.

És az is nagyon bátorító ebben a történetben – én így szeretném mondani, hogy bátorító, pedig énnekem a harag, a bosszúállás érzése, az nekem nagyon gyenge pontom. Ezt én a gyermekeknek a gyermek-istentiszteleten, meg gyerekekén mindig el szoktam mondani, hogy én nagyon tudok haragudni. Számomra a harag kérdése vagy a gyűlölet kérdése, a bosszúállás kérdése, a bosszúállás vágya. Látok valakit a tévében, mondjuk egy politikust, aki valamit csinál, nemcsak választások előtt, és bennem van egy érzés. De ugye a politikus is felebarát. Ellenfél vagy ellenség? Hogy mondjuk? Ugye jó lenne, ha a politikában sem ellenségek lennének a különböző pártok tagjai, igaz, hanem ellenfelek legfeljebb, mert – én a focit ugye nagyon szeretem meg tudom is művelni – a fociban is ellenfelek vagyunk. Ha ellenségnek tartom valamelyik focistársamat, aki ugye az ellenfélben játszik, akkor lerúgom, nekimegyek, ha lehet, úgy rúgom le, hogy eltörjön mindene, mert én most már ellenségnek érzem.

Az élet minden területén megélni a szeretetet, az Úrtól kapott szeretetet. Mi van a szívben? Ezt mondta, hogy: „Bosszúálló ne légy, és haragot ne tarts a te néped fiai ellen, hanem szeressed felebarátodat, mint magadat. Én vagyok az Úr.” Ez volt a 18. vers, előtte pedig így mondta: „Ne gyűlöld a te atyádfiát szívedben.” Mi van a szívben? A lelkiület kérdése. De itt azért mondja, mert mi van az Isten szívében? Mi van az Isten szívében? Mi van az Isten népe szívében, amikor a felebarát iránti szeretetről van szó?

Emlékeztek, Jézus is ezt megélte. És mivel Jézus megélte, mi is megélhetjük. Hit által a miénk. Az Úrhoz tartozó így tud szeretni, mert az Úrhoz tartozik és az Úré. Emlékeztek, hogy amikor az volt a kérdés, hogy Jézus szereti az övéit ott a nagycsütörtök estéjén a lábmosásnál, ott is ott volt, hogy Jézus azért mosta meg a tanítványok lábait, mert a tanítványok kérték? Nem. Emlékeztek, hogy miért mosta meg Jézus a tanítványok lábait? Még csak azért se mert piszkos volt. Ugye azért mosta meg, mert Jézus tudta, kitől jött, kihez megy, tudta, hogy eljött az óra, hogy átmenjen az Atyához. Az Úr Jézus is, a földön élő Úr Jézus közvetlenül a kereszthalál előtt van, és a gecsemáné kerti imádsága előtt van.

Ott vannak nagycsütörtök estéjén, pár óra múlva megfeszítik, de Jézus még ott is arra figyel, hogy ki az Úr. Ugye Jézus mindig így mondta, hogy Atyám – mert ő egy az Atyával. Neki nem azt kellett mondani, hogy Uram. Atyám – és Jézus az Atyára figyel, szent kapcsolat az Atyával és szereti az övéit. Pedig ugye ott van Iskáriótes Júdás, aki készül elárulni, ott van Péter, aki meg fogja tagadni, de őket is szereti Jézus. Még Iskáriótes Júdás iránt is Jézus a szeretetét kimutatta.

Szeresd felebarátodat – ezt akartam csak kiemelni a példával is, Jézus, mint példa is van előttünk itt, hogy nem akkor használja ezt a kijelentés, hogy szeresd felebarátodat, amikor azt mondja, hogy amikor olyan jó érzésekkel vagy tele, amikor a felebarát is olyan rendesen viselkedik, és a legszívesebben átölelnéd, mert ő is olyan

AZ ÚR SZENTSÉGE, SZERETETE, SZEGÉNYGONDOZÁSA

---

rendes. Nem ezt mondja. Pontosan az ellenkezője. Amikor a szívünkben, a szívünkben, az érzéseinkben harag van, bosszúállás, gyűlölet. Ez lenne. Így mondtam, hogy van. De csak azért mondom így, mert ott van. Igen ám, de hogyha én tudom, hogy az Úr vagyok, az ő szentsége, az ő lelkülete, mi van az Úr szívében, akkor már tudom, hogy akkor ami bennem van, az most csak érzés. Én nem így fogok viselkedni.

A bűneset utáni világban bennünk még lehetnek ilyen érzések, gondolatok, vágyak arra, hogy ne szeretettel viszonyuljak a másikhöz. De a lelkület milyen? Isteni lelkület. Olyan a lelkület, mint Jézusé. Ez ugye áldozattal jár. A régi természetünk, aki én is vagyok Jézus nélkül, Isten nélkül, a régi természetem nekem is meg a tiétek is, a régi természetetek gyűlölni akar, haragudni, bosszút állni. De mi már az Úréi vagyunk. Nekünk már a krisztusi szív, a krisztusi természet a részünk. „Én vagyok az Úr” – ez a kijelentés nem azt akarja mondani, hogy: – Vedd tudomásul és félj ám tőlem, mert ha nem így viselkedsz, akkor annyi neked! Itt nem azért mondja az Úr, hanem hogy tudd meg, hogy ki vagyok neked, te ki vagy nekem, a szentség szempontjából az Úr szeretete. A szeretet lelkülete.

És a folytatás miatt Jézusnak ezt a fajta övéi iránti szeretetét is, sőt ugye még az ellenségei iránti szeretetét is Jézusnak a Korinthusi levélben így fogalmazza meg Pál az egyik jellemzővel: „Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéteményét, hogy gazdag lévén, szegénnyé lett érettetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.” Ezt az övéinek mondja. „Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéteményét...” – jótétemény! – „...hogy gazdag lévén, szegénnyé lett érettetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.” Isteni szentség – mennyi mindennel rendelkezett Jézus, de ő szegénnyé lett, hogy ti meggazdagodjatok. Megint a szentség, a szeretet gondolata együtt Jézusban.

És itt lépünk tovább: hogyan gondoskodik a szegényekről, a rászorulókról az Úr. Az Úr szentsége, az Úr szeretete, az Úr szegénygondozása a gyakorlatban bűneset utáni világban, akkor és ott, és itt és most. Már volt rá utalás, most csupán a hangsúlyt hadd tegyem meg újra: az Úrnak a szegényekről való gondoskodása különösen is mutatta azt, hogy ő szent és hogy az ő népének mit jelent a szentsége. Mi mindent kaptunk az Úrtól mi is, és amit kaptunk, szeretettel hogy tudjuk használni, mint sáfárai az Úrnak, és ezen keresztül az Úr hogyan gondoskodik azokról, akik talán kevesebbet kaptak nálunknál az Úrtól.

E földön ígéretképpen elhangzik, hogy az Úr gazdagon, bőségesen ajándékozik Isten – és ez így van –, de mindig lesznek, akiknek kevesebb jut, mert az Úr nem kommunizmust akart építeni, hanem az Úr az Isten országát építette, ahol vannak gazdagok és szegények. Különbözőek vagyunk. Egyébként a szent szóba ez is benne van: megkülönböztetett, különböző.

A jövevényeknek és a szegényeknek Isten különösen is adni akar. Itt mintha elmentmondás lenne Istennek a lényében, személyében. Hát ha ő bőségesen ad, akkor miért vannak szegények? Egyébként nem tudom, hogy ezen gondolkoztunk-e már akár hívóként is. Hát nem megtehetné az Úr, hogy ne is legyenek szegények, igaz? Megtehetné. Mindenki ugyanolyan gazdag legyen. Vannak olyan közösségek, akik lehet, hogy így építik föl a maguk közösségét, úgymond keresztyén közösségét, hogy mindenkinek egyformán van. De ugye ismerjük, a Bibliában nem így beszél Isten magáról. Mert nem az a kérdés, hogy gazdag vagy szegény valaki, hanem hogy kié. Gazdagként vagy szegényként és az Úr népe tagjaként tapasztalja, hogy bőségesen ad az Úr.

A 23. rész 22. versében olvasunk arról – nemsokára a csendességben ez jön sorra –, hogy amikor az aratási ünnep van, amit mi pünkösdnek is mondhatunk, amikor az aratási ünnep van, akkor az Úr az ünnep leírásának a kijelentése végén odateszi ezt az ígét, hogy a földednek a szélét hagyd meg. Megismétli. Még az ünnepen is jusson az ő népének eszébe, ünnepen, ami azt jelenti, hogy gazdagon adott az Úr, aratunk. Kezdődik az aratás meg befejeződik az aratás, már megint gazdagodtunk, már megint milyen sokat adott az Úr. Megyünk ünnepelni ezt a szent sátorba majd a templomba, magasztaljuk az Urat. És az Úr azt mondja: jusson eszedbe, hogy hagyd meg a szélét.

Nos, ha egy ószövetségi hívő elfelejtette ezt a törvényt betartani, az ünnepen, ott a szent sátorban eszébe juthatott: – Hoppá, én nem voltam nemes lelkű, én nem voltam bőkezű, bocsáss meg, Uram. De hát már nincs mit otthagyni, akkor valahogy meg kell oldania. Hogy tudom azt helyrehozni? De nem lehet helyrehozni. Mi nem tudjuk helyrehozni azt, amit mulasztottunk, amit hibáztunk, igaz? A bűnt nem tudjuk helyrehozni. Ki tudja helyrehozni egyedül? Az Úr.

Még az ünnepen is, ha valakinek lelepleződött a keményszívúsége, szeretetlensége, az Úr adott helyreállási lehetőséget. De az ünnepen pozitíve pedig hálát adhattak az ünneplők is – ott voltak gazdagok és szegények –, hogy volt mit szednem. Aki nagyon szegény volt, a jövevény. Most gondoljátok el, aki egy métert hagyott el a gabonaföldjéből, ottan sokat lehetett szedni. Aki két métert hagyott el a gabonaföldje széléből, ott még többet. Aki fél métert, ott is lehetett szedni. Csak azt akarom kiemelni nektek, hogy nincs leírva a Bibliában, hogy mennyit hagyjál el. Milyen nagy-lelkű, milyen bőkezűen akar otthagyni. Kinek? Az Úrnak. Az Úr gondoskodik a szegényekről, a rászorulókról. És kiken keresztül gondoskodik? Azokon keresztül, akik az övéi, akiknek van. Hagyd ott, hagyd meg! De kinek? Az Úrnak.

És a szeretet lelkülete, meg a szentség lelkülete még abban is látszik ebben a parancsban, hogy itt nem is lehetett a felebaráttal személyesen találkozni. Nem lehetett tudni, hogy ki lesz az, aki majd azt összeszedi. Az mindegy, az az Úrra tartozik. Bár a Rúth történetében, akinek az életével a nyári csendeshéten a gyerekekkel foglalkoztunk, illetve ezen a történeten keresztül szólt az Úr ígéje a gyerekeknek, kiderül, hogy ki az, aki összeszedi az elhullott gabonaszálakat, mert Rúth ment, napközben is már ott volt. Sőt, Boáz – ha emlékeztek – mondta is a szolgáinak, hogy hagyjatok elhullani minél több kalászt, hadd szedje össze. De ott is amikor Boáz beszél Rúthnak, akkor ő az Úrra mutat, hogy az Úr jutalmazza meg Rúthot azért, hogy bízik benne: „Fizessen meg az Úr a te cselekedetedért, és legyen teljes a te jutalmad az Úrtól, Izráelnek Istenétől, a kinek szárnyai alatt oltalmat keresni jöttél.” Ez még aranymondás is volt az egyik történet végén ott Neszmélyen. Tehát Boáz is az Úrra mutat, pedig ő látta, hogy kinek segít.

Az Úr Jézus mikor is mondta azt, hogy „szegények mindenkor vannak veletek”? Most olvastuk a János evangéliumában nem is olyan régen. Éppen akkor mondja ezt, mikor Máriát megszólták, Lázár és Márta testvérét. Ki is szóltá meg? Iskáriótes Júdás. És mit is mondott Júdás? Ugye Júdás milyen jólelkű volt? Hát ő gondolt a szegényekre. „Miért nem adták el ezt a kenetet háromszáz dénáron, és miért nem adták a szegényeknek?” És emlékeztek, hogy Júdás a szegényekre gondolt? Dehogyan! Neki nem a szegényekre volt gondja, hanem ő a nyolcadik parancsolatban akart véteni még Jézus ellen is. Júdás el akart venni abból a pénzből is. Mert neki nem az Úr volt az Ura – ezt olyan szomorú kimondani, de ez a történet is ezt mutatja –, Jú-

AZ ÚR SZENTSÉGE, SZERETETE, SZEGÉNYGONDOZÁSA

---

dásnak a pénz volt az istene. Júdás a pénz szentségét élte meg: én a pénzé vagyok, a pénz meg az enyém. Ugye ez a bálvány. Én csak azt akarom kiemelni, hogy nagyon szomorú Júdás viselkedése, az ő lelkülete, de az üzenet miatt most nem Júdás személye a fontos, hanem hogy Jézus épp akkor emelte ki, hogy lesznek mindig szegények.

Az első gyülekezet, ugye Jeruzsálemben, amikor az újszövetségi gyülekezet megalakult, ott is lettek szegények. Ezért kellett diakónusokat választani, mert a görögül beszélő szegény özvegyasszonyokról nem volt elég és rendes gondoskodás, ezért a gyülekezetnek gondoskodni kellett olyan hívó férfiakra, hétről, akik a szegénygondozást megszervezik. Itt tehát gyülekezeti szinten volt a szegényekről gondoskodás. De a lelkiület kérdésében a gyülekezet lelkülete olyan, amilyen a tagok lelkülete. Ezért fontos, hogy a te meg az én lelkiületem milyen.

Az Úr szegénygondozása – és nekünk kiváltság, hogyha az Úr rajtunk keresztül akarja a mai szegényeket ellátni azzal, amivel szeretné. És itt most hadd mondjam nektek, valóban nem arról van elsőrenden szó, hogy most mennyit adunk vagy nem adunk a kéregetőknek. Itt arról van szó, hogy a hétköznapiakban, ott, ahol mi élünk, és ezért kell a végén így kiemelni, a testi értelemben is, vagy a lelki értelemben szegényekről, rászorulókról gondoskodni akar az Úr. Ő gondoskodik csak rajtunk keresztül, és ez magasztos.

És ilyen szempontból akarom kiemelni, hogy az özvegyasszony két fillére, amit ő bedobott a perselybe, az két fillér volt, az semmi. De neki az az élete volt. Emlékeztek, Jézus mondja: ez az élete. Miért dobta a perselybe a két fillért? Mert tudta, hogy amit én odateszek, azt a pénzt felhasználják majd az Úr dolgaira. Az özvegyasszony két fillére hatalmas érték volt Jézus szerint. Mert nem a pénz emberi értéke számít, hanem az isteni a szent szó miatt. Az a két fillér – Jézus, a szent Isten mondta – sokkal többet ér, mint mindenki más, aki rengeteget dobott bele, de ők csak a fölöslegükből adtak – mondja Jézus, mert Jézus is a lelkiületet akarta kiemelni.

A Rúth történetéhez pedig annyiban visszatérek, hogy Rúth is része lett annak, hogy megszületett az Úr Jézus. Rúth szegény volt, őneki kalászatot kellett szedni, tehát ő ezt a törvényt úgy élte meg, hogy ő szedte a kalászt. Boáz meg a gazdag volt, akinek a földjén szedegethetett. De ők lettek Dávidnak a dédszülei. Rúth Dávid dédanyukája lett. Jézus ezért születhetett meg.

Amikor te meg én bármilyen formában is akár testi, akár lelki értelemben az Úr gondoskodó szeretetét a szegények, a rászorulók iránt megéled, megéljük, ez mind-mind az ő munkája, az ő szentsége, az ő szeretete megnyilvánulása e földi életben. Az Úr Jézus munkálkodik rajtunk keresztül és a lelkiületünket mindenki érezheti. Ez a lelkiület olyan, amelyik akkor is segít, amikor tényleg ő szorul segítségre. Lásd a szegény özvegyasszonyt.

De mindenképp szerettem volna a mai életből is egy példát hozni. Kárpátalján voltunk látogatóban, és mutatta a tiszteletes úr a templomot. És felújításra szorult a templom, kaptak pénzt rá, de közben egy másik templomot az árvíz elpusztított. És akkor megbeszélték a presbiterekkel: a mi templomunk felújítása mégiscsak ráér, mert még áll, csak fel kell újítani, akkor adjuk oda azt a pénzt azoknak, akiknek most kell. És odaadták. És majd utána az ő templomuk is megújul. De ők így élték meg mint gyülekezet a lelkiületet, a krisztusi szeretetet.

Neszmélyen a gyermekek és a fiatalok is mindig olvashatják azokat a történeteket, meg hallhatják is a példákban, amit az ottani árvaház gyermekei éltek át. Mielőtt a háború után a kommunisták elvették a lehetőséget az egyházi szervezésű ár-

vaházaktól, addig ott egy csomó árva kellett, hogy élelmet kapjon. De volt, hogy úgy ültek le ebédre, hogy nem volt még semmi. De elmondták az ebéd előtti imádságot, mert hitték a köztük szolgáló hívő asszonyok, hogy az Úr gondoskodni fog. És tényleg gondoskodott az Úr csodálatos módon.

Én azért örülök ennek, mert a pasaréti gyermekek és fiatalok, azért nem olyanok általában, hogy nincs mit enni. Inkább az a kérdés, hogy hogyan nem tudok háromfélét választani, vagy négyfélét a hűtőből. De a gyerekek mégis ott azt hallhatják, hogy Isten hogy gondoskodik akkor is, amikor semmi nincs. És lehet, hogy akkor a három közül is még nagyobb örömmel választanak majd otthon, mert a lelkületük nekik is változik, mindenképpen a krisztusi lelkület, az Isten szentsége, szeretete és szegénygondozása lelkülete lesz.

Téged és engem az Úr ebben akar bátorítani, ha kell, vigasztalni, de mindenképpen erősíteni, hogy az Úr szentsége, az Úr szeretete, az Úr szegényekről való gondoskodása a te meg az én szentségemen, szeretetemen, szegényekről való gondozásunkon keresztül valósul meg, mert mi így vagyunk egyek az Úrral.

Kérjük az Úrtól, hogy segítsen ezt hinnünk először is, megélnünk és mindenképpen szívből megélnünk.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, imádunk téged, hogy az Úr Jézus tulajdonképpen szegényként fogantatott, született meg erre a világra. Róla is gondoskodtál csodálatosan, és magasztalunk téged, hogy ott a kereszten függve valóban a teljes elszegényedést vállalta. Még azt is vállalta, hogy elhagyatott lesz az Istentől, mert ez volt a váltásunk ára. És köszönjük, hogy ő mindezt elhordozta, elvégezte.

Áldunk téged, hogy ma is őbenne láthattuk, kicsoda is vagy te számunkra is szent, szerető, szegényekről is gondoskodó Istenünként. Köszönjük, hogy mi is Úrnak szólíthatunk téged, az Úr Jézust.

Köszönjük, hogy mi is már annyiszor átélhettük a te gondoskodó szeretetedet, ha mi voltunk rászorulóknak éppen. És azért is hálát adunk, amikor rajtunk keresztül adhatál másoknak.

Köszönjük, hogy ebben a bibliai történetben, kijelentésben is elsősorban nem parancsot akarsz osztogatni, hanem a hitben akarsz erősíteni, vagy végre hitre akarsz segíteni.

Bocsásd meg, hogyha nem volt nemes lelkű a szívünk. Bocsásd meg, hogyha nem a szeretet szólt a szánkon, látszott a tekintetünkön. Köszönjük, hogy te még a gondolatainkat is megújítottad Jézus Krisztus által. És áldunk téged, hogyha a harag, a bosszúállás érzése törne is elő bennünk, akkor is az Úr Jézus szeretete, krisztusi lelkülete lehet az úr, de ezt kérjük is tőled.

Imádkozunk, segítsd meg azokat, akik hivatásosan is a szegények közti szolgálatban vannak, akár az egyházban, akár a világban. Urunk, a vírushelyzet miatti bajok idején olyan sokan vannak lelki értelemben szegények. Kérünk, ott is adj leleményeséget azoknak különösen is, akik rendszeresen ott vannak velük az idősothonokban, a segítők, az ápolók, az orvosok, a nővérek a kórházakban, a hivatásosok, a pedagógusok.

Kérünk téged, hogy a mostani nehezebb élethelyzetben is a te néped tagjaiként a szentséget, a szeretetet és a szegényekről való gondoskodást éljük, ez a lelkület áradjon rajtunk keresztül.

AZ ÚR SZENTSÉGE, SZERETETE, SZEGÉNYGONDOZÁSA

Kérünk, segítsd meg a beteg testvéreinket, akik kórházban vannak, lélegeztetőgépen talán a betegség miatt. Adj nekik felépülést. Nekik is adj mindig elég kegyelmet hordozni a lelki terhét is ennek.

Köszönjük neked, hogy a gyermekeket, a fiatalokat is kegyelmedbe ajánlhatjuk. Olyan sok gyermek és fiatal is éhezik lelki értelemben a szeretetre. Kérünk téged arra, hadd tapasztalhassák meg a te közeledben. Köszönjük, hogy te keresed a gyermekeket, a fiatalokat is, aki elveszettek.

És köszönjük, hogy keresed a felnőtteket, az időseket is ma is. Áldunk, hogy tart még a kegyelem ideje, hogy még mindig lehet tehozzád jönni, hinni, és még mindig lehet Isten népéhez csatlakozni.

Köszönjük, hogy népünk vezetőit is rád bízhatjuk. Akik hatalmon vannak, tartsd őket alázatban, segítsd őket bölcsességeddel a vezetésben, a gyors és fontos döntések meghozatalában. Akik pedig nem hatalmon vannak, mégis hatalommal szólhatnak, őnekik is adj alázatot, bölcsességet, hogy ebben az időben az ellenzék is és a kormányon levők is segítségére legyenek hazánknak, népünknek.

Kérünk téged, hogy áldd meg a határon túl levő magyarokat, az ottani lelki testvéreinket is. Ahol bajok vannak, és Kárpátalján különösen is vannak bajok a háború miatt is, kérünk téged arra, adj békességet.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, Jézus érdeméért.

Ámen.

395. ének

(Herrnhag, 1735,) Basel, 1745.

Is- ten szí- vén meg- pi- hen- ve
Hi- tünk kar- ja úgy ö- lel- je
Forr- jon szí- vünk egy- be hát,
É- des Meg- vál- tón- kat át! Ó fe- jünk, mi
né- ki tag- ja, Ó a fény, mi szí- ne- i;
Mi cse- lé- dek, ő a gaz- da Ó mi- énk, ö- vé- i mi.

2. Szeretetlenben összeforrva, Egy közös test tagjai,
:/: Tudjuk egymásért harcolva, Ha kell, vérünk ontani.
Úgy szerette földi nyáját S halt meg értünk jó Urunk;
Fájna néki, látva minket, Hogy szeretni nem tudunk.

3. Nevelj minket egyességre, Mint Atyáddal egy
te vagy, :/: Míg eggyé lesz benned végre Minden szív
az ég alatt; Míg Szentlelked tiszta fénye Lesz csak
fényünk és napunk, S a világ meglátja végre, Hogy
tanítványid vagyunk.

Zinzendorf M. L., 1700–1760.